

BIBLICKÉ ÚKOLY

IV. čtvrtletí 1969

NAUČENÍ ZE ŽIVOTA STAROZÁKONNÍCH PROROKŮ

Úkoly tohoto čtvrtletí jsou vzaty ze života starozákonních proroků. Je v nich zdůrazněna spíše charakterová stránka těchto mužů než jejich prorocká zvěst.

Úkoly chtějí podnítit prohloubenější studium osobnosti uvedených mužů Božích, tak jak nám je představuje Písmo sv.

Abrahám, přítel Boží (Část 1.)

Základní verš: Žid 11, 8.

ABRAHÁMOVO POVĚŘENÍ

1. Čím byl Abrahám? 1 Moj 20, 7.

2. Odkud byl Abrahám povolán a proč? Co mu Bůh zaslíbil? 1 Moj 12, 1. 2; Joz 24, 2. 3.

Bůh si vyvolil Abraháma z pokolení Semova a učinil jej ochráncem svého zákona pro budoucí pokolení. Abrahám vyrostl uprostřed pověry a pohanství v Mezopotámii, v kraji mezi řekou Eufrates a Tigris. Ba i rodina jeho otce, v níž se uchovávalo poznání Boha, podléhala svůdným vlivům pohanství modloslužby. Pravá víra ve Stvořitele nebe i země však neměla uhasnout.

3. Jak odpověděl Abrahám na Boží výzvu? 1 Moj 12, 4a; Žid 11, 8.

Nebyla to malá zkouška, kterou musel Abrahám podstoupit. Byl požádán o nemalou oběť. On se však nezdráhal výzvu uposlechnout. Když Bůh promluví, jeho služebník musí poslechnout. Nejšťastnějším místem na zemi bylo pro Abraháma to místo, kde ho chtěl mít Bůh. I dnes bývají mnozí lidé zkoušeni tak jako kdysi Abrahám. Mohou být povoláni, aby opustili svou životní dráhu, která jim slibuje bohatství a slávu, nebo aby se odloučili od svých příbuzných, a nastoupili cestu plnou sebezapření. Bůh je chce vést svou cestou, jako vedl kdysi Abraháma.

4. Ve kterém městě pobyl Abrahám nějaký čas? 1 Moj 12, 4a. Srovnej 1 Moj 11, 31. 32.

ABRAHÁMOVO NÁBOŽENSTVÍ

5. Co naznačuje, že náboženství Abrahámovo a jeho rodiny bylo přitažlivé? 1 Moj 12, 5.

Za svého pobytu v Cháran Abrahám a Sára vedli i jiné lidi k uctívání pravého Boha. Ti pak zůstávali oddáni rodině patriarchově a provázeli je do země zaslíbené.

6. Jak projevoval Abrahám svou zbožnost? 1 Moj 12, 7. 8; 13, 4. 18.

Boží přítel Abrahám nám podává pěkný příklad. Jeho život byl životem modlitby. Všude, kde si zřídil příbytek, postavil nedaleko i oltář. Při ranní a večerní oběti svolával k oltáři všechny osadníky tábora. Když po nějakém čase putoval dál, jeho oltář zůstal. Mnozí z Kanaňských, kteří byli poučeni Abrahámem o Bohu-Stvořiteli, vzývali před takovým oltářem živého Boha.

7. Jaký vliv měla Abrahámova poslušnost na jeho rodinu a okolí? 1 Moj 18, 19; 26, 5.

Jak málo je těch, kteří jako Abrahám učí svou rodinu cestám Hospodinovým! U mnohých rodičů vládne slepá láska, která se projevuje tím, že neumějí dětem nic odříci a nechají dělat děti všechno, co chtějí. Slabost rodičů škodí jak dětem, tak i celé lidské společnosti. Takové dítě, které se v mládí nenaučilo podříditi se vůli rodičů, nebude umět později podříditi se ani vůli Boží. Rodiče, vedte svou rodinu, své děti k Bohu tak, jak ji vedl Abrahám. Taktně, promyšleně a s láskou.

ABRAHÁM V EGYPTĚ

8. Kam se odebral Abrahám, když v Kanaánu byl hlad?
1 Moj 12, 10.

Abrahám se nevzdal zaslíbené země. Odešel raději do blízkého Egypta, než by se vrátil do země Chaldejské, odkud přišel.

9. Která příhoda nasvědčuje, že Abrahám neměl dostatek víry? V. 11—16.

Za svého pobytu v Egyptě Abrahám ukázal, že není prost lidských slabostí a nedokonalostí. Tím, že zatajil skutečnost, že Sára je jeho manželkou, projevil nedůvěru v Boží ochranu.

10. Jak zasáhl Bůh do této záležitosti? V. 17—20.

Bůh dal faraónovi výstrahu, která nezůstala utajena. Posloužila později Abrahámovi jako ochrana v jeho pozdějším styku s pohanskými národy. Pohané si uvědomovali, že Bůh chrání svého služebníka.

ABRAHÁMŮV NÁVRAT DO KANAÁNU

11. Při které další příležitosti se dopustil Abrahám stejné chyby? 1 Moj 20, 1—5. 13.

12. Kdy zjevil Abrahám šlechtnost a nezištnost své povahy? 1 Moj 13, 7—9.

Zde se zračilo Abrahámovo ušlechtilé a nesobecké smýšlení. Jak mnozí by za podobných okolností uplatňovali bezohledně svá osobní práva a výhody. Jak mnohé rodiny se rozpadají i dnes pro sobecké jednání svých členů.

I mnohé sbory prožívají různé vnitřní otřesy pro sobecké smýšlení bratří a sester.

13. Kterými slovy poukazuje Nový zákon na nutnost ne-sobeckého jednání? Řím 12, 10; Fil 2, 4.

14. V jakém vztahu byl Abrahám ke svým sousedům? 1 Moj 14, 13.

Abrahám byl okolními kmeny ctěn jako mocný muž, moudrý a znamenitý vůdce. Neuzavíral se před nimi. Naopak, měl s nimi smlouvu. Své náboženství nepokládal za drahocenný poklad, který má užívat jen on sám. Takové smýšlení by odporovalo i zásadám evangelia. Když Kristus přebývá v srdci věřícího člověka, pak tato skutečnost je na člověku vidět.

K přemýšlení: Jaké jsou následky nedůvěry v Boží vedení? Neuzavíráš se před lidmi? Je tvoje náboženství zjevné i tvému okolí?

---

2. úkol — 11. října 1969

Abrahám, přítel Boží (Část II.)

Základní verš: Jak 2, 23.

ABRAHÁMOVO SPRÁVCOVSTVÍ

1. Vyprávěj Abrahámovo setkání s Melchisedechem! 1 Moj 14, 18—20.

Tato zkušenost nám ukazuje, že dávání desátků nepo-

cháží od Židů, nýbrž že bylo známo již nejstarším patriarchům.

2. Při které příležitosti se znovu projevila Abraháмова nesobecká povaha? V. 21—24.

Podle válečných zvyklostí náležela kořist vítězi; avšak Abrahám bojoval bez touhy po zisku. Zdráhal se těžit z poražených. Požadoval jen, aby jeho spojenci dostali díl, na který měli právo. Málokdo by odolal pokušení získat bohatou kořist. Abrahámův příklad je výčitkou všem ziskuchtivým lidem. Šlo mu o spravedlnost a lidskost.

ABRAHÁMOVO VÍTĚZSTVÍ

3. Kdo promluvil k Abrahámovi po vítězství a co mu pravil? 1 Moj 15, 1.

Abrahám byl rád, že se už vrací ke svým stanům a ke svým stádům. Byl mužem míru a kde mohl, vyhýbal se nepřátelství a boji. S hrůzou si připomínal krveprolití, které viděl. Chtěl žít v míru se všemi lidmi. Avšak kmeny, mezi kterými žil, jej donutily k boji.

4. Která veliká otázka zaměstnávala patriarchu? V. 2. 3.

5. Co mu Pán odpověděl? V. 4. 5.

UDĚLENÍ SPRAVEDLNOSTI

6. Proč byla Abrahámovi přičtena spravedlnost? V. 6. Srovnej Řím 4, 2—6.

7. Po čem Abrahám stále toužil, i když už měl Boží zaslíbení? V. 8.

8. Jak se splnilo jeho přání? V. 17. 18.

Pán se snížil, aby uzavřel se svým služebníkem smlouvu. Použil k tomu způsob, který byl obvyklý v tehdejší době.

9. Jak znovu ujistil Bůh Abraháma o svém zaslíbení? 1 Moj 17, 1–5; a v. 15–17.

Abrahám bez pochybování přijal zaslíbení, že mu bude dán syn. Když však byla zkoušena jeho víra v moc Boží a Abrahám měl ještě čekat, tak ve zkoušce neobstál.

Když bylo Abrahámovi skoro sto let, opakoval mu Bůh své zaslíbení. Ale Abrahám myslel na Izmaele. Lásku ke svému synu projevil zvoláním: „Ó, byt jen Izmael živ byl před tebou!“ Bůh mu znova opakoval zaslíbení slovy, kterým nebylo možno neporozumět: „Nýbrž Sára, manželka tvá porodí tobě syna a nazveš jméno jeho Izák; i utvrdím smlouvu svou s ním za smlouvu věčnou.“

ABRAHÁMOVO POHOSTINSTVÍ

10. Jak se zachoval Abrahám vůči třem neznámým hostům? 1 Moj 18, 1–5. Srovnej Žid 13, 2.

Dříve než cizinci přišli do jeho stanu, zastavili se, jakoby se radili, co mají dělat. Abrahám nečekal, až jej sami o něco požádají. Šel jim naproti. Velmi zdvořile je přiměl, aby mu prokázali tu čest a zašli k němu na občerstvení. Všeemožně se staral o jejich pohodlí. Zatím co odpočívali v chladném stínu, bylo pro ně připraveno pohoštění. Toto příkladné pohostinství Bůh tak ocenil, že je nechal zaznamenat v Písmu sv. Po tisíci letech apoštol osvícený Duchem svatým připomíná: „Na přívětivost k hostem nezapomínejte; skrze ni zajisté někteří nevěděvše, anděly za hosty přijímaly.“

11. Jaké ujištění obdržel Abrahám, než hosté odešli? Jak se zachovala Sára? 1 Moj 18, 10; 12–15.

12. Co hosté znova opakovali i přes tento projev lidské slabosti? V. 14.

Tam, kde lidská moudrost selhává nebo kde je člověk bezmocný, tam Bůh může projevit svou moc a učinit podle své vůle. On někdy připouští i takové okolnosti, v kterých lidská bezmocnost se projeví v příkrém protikladu s Boží všemohoucností.

13. Proč se zastavil Pán u Abraháma, než zkazil Sodomu? 1 Moj 18, 17—21. Srovnej Amos 3, 7.

14. O kterých povahových vlastnostech svědčí Abrahámová prosba za odvrácení soudů určených pro Sodomu? 1 Moj 18, 24. 25. 28—32.

Láska k hynoucím oduševňovala Abrahámovu modlitbu. Podobně i Syn Boží se modlil za hříšníky. On, který zaplatil za jejich vykoupení, zná hodnotu lidské duše. Ve smrtelných bolestech ukřižování, když nesl hříchy celého světa, prosil za ty, kteří se mu posmívali.

K přemýšlení: Chovám se k hostům tak, jako Abrahám? Mám i zájem o osud svých spolubližních, jako měl on? Dokážu se modlit i za své nepřátele, jak to dělal Ježíš?

---

3. úkol — 18. října 1969

Abrahám, přítel Boží (Část III.)

Základní verš: Řím 4, 20—22.

IZÁK A IZMAEL

1. Kolik let měl Abrahám, když se mu narodil Izák?
1 Moj 21, 1—7.

2. Jaké těžkosti vznikly v Abrahámově domácnosti po narození Izáka? v. 8–12.

Pro Agar byla tato událost ztroskotáním jejich ctižádostivých plánů. Celý tábor pokládal Izmaele za dědice Abrahámovy bohatství a zaslíbeného požehnání. Najednou se však situace změnila, a proto ve svém zklamání začali oba, matka i syn, nenávidět Izáka. Radost Abrahámovy rodiny jen vystupňovala jejich žárlivost, až se Izmael opovážil veřejně zesměšňovat dědice Božího zaslíbení. Když Sára viděla, že Agar a Izmael neustále šíří nepokoj, prosila Abraháma, aby je poslal z tábora pryč.

PŘÍKAZ OBĚTOVAT IZÁKA

3. Jaký příkaz dostal Abrahám, když se zdálo, že zaslíbení se splnilo a smlouva nabývá platnost? 1 Moj 22, 2.

Izák byl světlem Abrahámovy domy, útěchou jeho stáří a především zaslíbeného požehnání. Abrahámovi by bylo srdce puklo, kdyby mu byl tento syn zemřel následkem úrazu nebo nemoci, a jeho bílá hlava by se byla od zármutku nachýlila. Teď však dostal příkaz, aby vlastní rukou prolil krev svého syna. Pripadalo mu to jako holá nemožnost.

4. Které Boží přikázání měl Abrahám podle lidského názoru přestoupit? 2 Moj 20, 13.

Satan jej chtěl přesvědčit, že se jistě mylí, protože Boží zákon říká: „Nezabiješ!“, a Bůh by přece nežádal to, co jednou zakázal!

5. Proč se tento Boží příkaz zdá být v přímém rozporu s obsahem smlouvy? 1 Moj 15, 4. 5.

Abrahám vyšel ze stanu a zadíval se na jasnou oblohu.

Vzpomněl si na zaslíbení, dané mu před necelými padesáti lety, podle kterého má mít potomků jako hvězd na obloze. Když má být Izák prostředníkem tohoto zaslíbení, proč má tedy zemřít? Abrahám byl v pokušení myslet si, že se snad přece jen mýlí.

ABRAHÁMOVA TĚŽKÁ HODINA

6. Kterou otázku vyslovil Izák cestou k obětnímu místu? 1 Moj 22, 7.

7. Co odpověděl otec? v. 8.

8. V jakém smyslu byla tato slova prorocká? v. 13; Jan 1, 29. 36; 3, 16; Řím 8, 32.

Tu velkou bolest, kterou Abrahám vytrpěl v temných dnech své hrozné zkoušky, dopustil Bůh proto, aby Abrahám pochopil velikost oběti, kterou měl přinést Bůh pro vykoupení lidstva. Bohem požadovaná oběť posloužila k dobru nejen Abrahámovi a pozdějším pokolením, ale byla poučením i andělům a bytostem z jiných světů. Pán Bůh chtěl před vesmírem rozvinout celý plán vykoupení.

9. Proč Bůh přikázal Abrahámovi obětovat Izáka? 1 Moj 22, 1a.

Abrahám projevil nedostatek víry v Boží zaslíbení, proto ho satan obvinil před Bohem i anděly, že nesplnil podmínky smlouvy a nezasloužil si zaslíbené požehnání. Proto Pán rozhodnul prověřit věrnost svého služebníka, a před celým nebem ukázat, že přijímá jen úplnou poslušnost. Vesmíru tím chtěl plněji zjevit svůj plán spásy.

IZÁKOVO ŽENĚNÍ

10. Jaké opatření udělal Abrahám, aby se smlouva o potomstvu mohla splnit? 1 Moj 24, 2—4.

Abrahám byl starý a očekával, že brzy umře. Jednu věc však měl ještě udělat, aby svému potomstvu zabezpečil splnění Božího zaslíbení. Izák mu byl dán Bohem. Proto jej měl následovat jako věřící strážce zákona Hospodinova a vyvoleného národa. Izák byl dosud svobodný. Kanaánci se oddávali modloslužbě, a Bůh zakázal svému lidu uzavírat s nimi manželství, protože věděl, že to vede k odpadnutí.

11. Byl Izák spokojen s výsledkem otcova plánu? 1 Moj 24, 67.

Věřícím dětem v starých dobách uzavírali manželské svazky rodiče. Nikdo nebyl nucen oženit se s někým, koho by nemohl milovat; ale úsudek zkušených a bohabojných rodičů pomáhal mladým lidem pochopit, komu mají věnovat svoji náklonnost. Nesouhlas se pokládal za urážku, dokonce i za hřích vůči rodičům.

Izák spoléhal na moudrost a lásku svého otce, proto s jeho návrhem souhlasil a přenechal mu tuto vážnou záležitost. Věřil, že Bůh ji bude řídit sám.

12. Který příkaz daný později Izraeli byl už Abrahámovi směřodátný? 5 Moj 7, 1—4.

13. Jak je tento příkaz vyjádřen v Novém zákoně? 2 Kor 6, 17.

14. V jakém smyslu hodnotil Pán Ježíš dobu Noemovu, když mluvil o svém druhém příchodu? Mat 24, 37—39.

Lidé našeho pokolení se žení a vdávají s podobnou lehkomyšlností, jaká se projevovala v době Noemově.

Mezi věřícími panuje děsivá lehkomyšlnost k radám Božího slova, které se týkají smíšených manželství. Mnozí, kteří vyznávají, že milují Boha, raději se rozhodují podle vlastních nápadů, než by si dali poradit slovem Božím.

K přemýšlení: Uměl bys Bohu důvěřovat tak, jako Abrahám? Vychováváš svoje děti pro manželství tak, aby se v dospělosti řídily Božím ustanovením?

---

4. úkol — 25. října 1969

Mojžíš, jedinečný vůdce (Část I.)

Základní verš: Žid 11, 24—25.

BOŽÍ ÚMYSL S MOJŽÍŠEM

1. Přes to, že se Mojžíš stal adoptovaným synem egyptské princezny, kdo měl na něho největší vliv? 2 Moj 2, 8—10.

Jak daleko tu sahaly účinky vlivu této hebrejské ženy, která byla jen otrokyní! Celý život Mojžíšův dokazuje, jak důležitá je výchova a vliv věřící matky. Věřící matka může vykonávat různé povinnosti, mnohé jiné úkoly, ale žádná práce se nevyrovná tomu nejdůležitějšímu: křesťanské výchově dětí.

2. Co zamýšlel Bůh s Mojžíšem? Sk 7, 25.

Starší Izraele byli poučeni od nejstarších, že blízko je čas jejich vysvobození. Mojžíše měl Bůh použít ke spl-

nění tohoto úkolu. Také andělé poučili Mojžíše, že Hospodin ho vyvolil, aby vysvobodil svůj národ.

3. Při které příležitosti chtěl Mojžíš dosáhnout dobrých výsledků špatnými prostředky? 2 Moj 2, 11—14.

Když Mojžíš zabil Egypťana, dopustil se téhož omylu, kterého se tak často dopouštěli jeho otcové: Vzal do vlastních rukou to, co chtěl Bůh učinit sám. Bůh nechtěl, aby se jeho národ osvobodil válkou, nýbrž jeho mocí. Pak i čest za vysvobození měla náležet jedině Bohu.

4. Kam uprchl Mojžíš? Jak se měl ve vyhnanství? V. 15—17. 21; 3, 1.

Bůh rozhodl, aby budoucí vůdce národa izraelského plných čtyřicet let vykonával obyčejnou pastýřskou práci. Zacházení se stádem jej mělo připravit k tomu, aby se stal trpělivým a shovívavým pastýřem Izraele. Ty zkušenosti by nezískal na žádné jiné škole.

POVOLÁN ZA VŮDCE IZRAELE

5. Kdo se s Mojžíšem setkal u hořícího keře? Jaký příkaz obdržel Mojžíš a proč? 2 Moj 3, 2—5.

Chování všech, kteří přicházejí do Boží blízkosti, mělo by se vyznačovat pokorou a úctou. V Ježíšově jménu můžeme přicházet k Bohu s důvěrou, ale nesmíme se k němu přibližovat s drzou opovážlivostí, jako bychom mu byli rovni.

6. K čemu byl Mojžíš povolán a co odpověděl? 2 Moj 3, 10; 4, 10. 13.

Tyto výmluvy vyplývaly předně z pokory a z nedostatku sebedůvěry; ale když Pán slíbil, že odstraní Mojžíšovy potíže a dopomůže mu k úspěchu, pak další zdrá-

hání ukazovalo nedůvěru v Boha. Obavami dával najevo, že Bůh nebude s to uschopnit jej pro tak velkou úlohu, k níž ho povolal, anebo že se zmýlil ve volbě muže.

7. Jak se Mojžíš rozhodnul, když Pán vyvrátil všechny jeho námitky? 2 Moj 4, 18.

Jakmile se Mojžíš rozhodnul splnit úkol, kterým ho Bůh pověřil, pak to dělal celým srdcem. S důvěrou vzhlížel k svému Pánu. Bůh žehnal jeho snahu, takže se Mojžíš stal výmluvným, plným naděje, sebevědomým a dobře způsobilým pro největší úkol, který kdy byl vložen na člověka. To je příkladem i pro nás. Bůh posílí každého, kdo mu důvěřuje a kdo poslouchá jeho příkazy.

VÍTĚZSTVÍ NA POUŠTI

8. Jak si počínali Izraelité přes podivuhodné vysvobození z Egypta, když se octli před Rudým mořem? Co odpověděl Mojžíš na jejich náрек? 2 Moj 14, 10–14.

Izraelští si uvědomovali, že nezasáhne-li Bůh, neuniknou a zahynou. Do tohoto svízelného postavení se dostali proto, že byli poslušni Božích nařízení. Proto také neměl Mojžíš z následků vůbec obav.

9. Který podivuhodný zázrak je vysvobodil z této pasti? V. 29. 30.

Naučení z této události platí i dnes. Život křesťanů je někdy plný nebezpečí. A přece hlas Boží mluví zřetelně: „Jdi vpřed!“ Měli bychom uposlechnout tohoto rozkazu, zejména nemůže-li náš zrak proniknout temnotu a cítíme-li chladné vlny kol svých nohou. Překážky, které brání našemu postupu, nezmizí, když budeme pochybovat. Ti, kteří s poslušností otálejí, nakonec neposlechnou vůbec.

10. Kdo bojoval s Izraelem v Rafidim a s jakým výsledkem? 2 Moj 17, 8–12.

Árón a Hur drželi Mojžíšovy klesající ruce a ukazovali tak lidu na povinnost celého národa. Měli Mojžíše podporovat v jeho těžké úloze. Také počínání Mojžíšovo bylo důležité, neboť ukazovalo, že osud národa má Bůh ve svých rukou.

MOJŽÍŠ A JETRO

11. Co řekl Mojžíšův tchán Jetro, když pozoroval Mojžíšovu práci? 2 Moj 18, 13–16.

12. Co radil Jetro Mojžíšovi? Jak se k tomu zachoval Mojžíš? V. 17–24.

Pán velmi poctil Mojžíše. Přesto, že jej vyvolil za vůdce a že se k němu přiznával, Mojžíš nezpyšněl. Přijmul poučení a dobře míněnou radu.

ODPADNUTÍ U SINAJE

13. Co se dověděl Mojžíš od Hospodina, když ještě byl na hoře? 2 Moj 32, 7. 8.

14. Jaký návrh předložil Pán Mojžíšovi, a co odpověděl Mojžíš? V. 9–13.

Jeho zájem o národ izraelský prýštil z nesobeckých pohnutek. Blaho vyvoleného národa mu bylo milejší než osobní pocta.

K přemýšlení: Matko, uvědomuješ si důležitost svého poslání v rodině? Je ti výchova vlastních dětí důležitější, než všechno ostatní? Když se Izraelští dostali

do nesnází proto, že poslechli Boží příkaz, Bůh je vysvobodil. Myslíš, že by tebe nevysvobodil?

---

5. úkol — 1. listopadu 1969

Mojžíš, jedinečný vůdce (Část II.)

Základní verš: Žid. 11, 26.

MOJŽÍŠOVA VELIKOST

1. Která Mojžíšova slova zjevují jeho obdivuhodnou nezištnost a naprostou oddanost svému lidu? 2 Moj 32, 30—32.
2. O čem mluvil Hospodin s Mojžíšem bezprostředně po odpadnutí u Sinaje? V. 12—23; 34, 1—9.

Jistota Boží přítomnosti byla pro Mojžíše jistotou úspěchu v nastávajícím úkolu. Boží přítomnost považoval za nekonečně cennější než všechno ostatní na světě.

NESPOKOJENOST MEZI LIDEM

3. Co udělal Mojžíš, když lidé nebyli spokojeni s jídlem? 4 Moj 11, 4. 10. 13—15.

Bůh vyvedl Izraelské z Egypta, aby je jako čistý, svatý a šťastný lid usídlil v zemi Kanaán. Dosáhnout toho cíle bylo možno jen převýchovou celého národa. Měli se na-

učit ovládat své žádosti a rozumně se uskrovnovat. Izraelští však nechtěli.

Mojžíš pozbýval mysli. Úpěnlivě prosil Hospodina, aby Izrael nebyl vyhlazen, třebaže by se Mojžíšovo potomstvo mělo stát velikým národem.

4. Jaká opatření učinil Hospodin, aby Mojžíšovi pomohl?
4. Moj 11, 16. 17. 24. 25.

Pán dovolil Mojžíšovi, aby si sám vybral nejvěrnější a nejráznější muže, kteří by se s ním dělili o odpovědnost, a aby mu jejich vliv pomáhal udržet kvasící vzpouru.

5. Jak znovu zjevil Mojžíš svou šlechetnou tichost a nesobeckost? V. 27—29.

Tu se znovu projevilo vznešené, nesobecké smýšlení velikého vůdce. Dva ze sedmdesáti, kteří se v pokoře pokládali za nehodné, nepřidali se ke svým bratřím před stánkem úmluvy; ale Duch Boží sestoupil na ně tam, kde byli, a také oni obdrželi prorockého ducha. Jozue, když o tom uslyšel, chtěl zabránit této nesrovnalosti, neboť se obával, že by to mohlo způsobit rozkol. Žárlivý na čest svého pána, pravil: „Pane můj, Mojžíši, zabraň jim.“ Mojžíš odpověděl: „Proč ty horlíš pro mne? Nýbrž, o kdyby všechen lid Hospodinův proroci byli, a aby dal Hospodin Ducha svého na ně!“

TĚŽKOSTI V RODINĚ MOJŽÍŠOVĚ

6. Kdo vážně zaútočil na Mojžíšovu autoritu? 4 Moj 12, 1—3.

Mojžíš snášel jejich řeči s trpělivým mlčením. Když před lety pásal stáda svého tchána, naučil se pokoře a shovívavosti. Zkušenosti, které získal v zemi Madiánské,

mu pomáhaly trpělivě snášet nedůvěru a reptání národa i závist svých nejbližších.

7. Jak na tyto útoky odpověděl Bůh? V. 4—15.

Projev Boží nelibosti měl být Izraelským výstrahou. Kdyby závist Marie nebyla viditelně potrestána, bylo by došlo k ještě větší pohromě. Závist je jedním ze satanských svodů, které zcela zachvátí lidské srdce. Má proto nejzhubnější následky.

Špatné mluvení o jiných nebo jejich odsuzování není nějaká malicherná věc. Písmo sv. praví: „Neutrhejtež jedni druhým, bratří. Kdož utrhá bratru, a potupuje bratra svého, utrhá zákonu, a potupuje zákon. Tupíš-li pak zákon, nejsi plnitel zákona, ale soudce.“ (Jak 4, 11.) Kdo se opovažuje sám své bližní soudit a odsuzovat, osobuje si právo Stvořitelovo.

REPTÁNÍ U KÁDES

8. Co učinil lid v Kádes, když se mu nedostávalo vody?
4 Moj 20, 1—5.

9. Jak odpověděl Bůh na Mojžíšovu a Árónovu prosbu?
V. 6—8.

10. Jakou chybu udělali Mojžíš a Árón? Jak se na to díval Pán? V. 10. 11. 24.

Reptáním lidu byla otřesena víra Mojžíše a Áróna ve splnění Božího zaslíbení. Unavení a bojácní ani se nesnažili zadržet rozbouření lidu.

11. Jaké přednosti se zbavili svým ukvapeným činem?
V. 12.

12. Co řekl Mojžíš o svém provinění? 5 Moj 1, 37;
3, 23—28; 4, 21.

ZASLÍBENÁ ZEMĚ

13. Jakou vznešenou zásadou se řídil Mojžíš? Žid 11, 24—26.

Mojžíš byl poučen o konečné odměně, kterou dostane každý pokorný a poslušný Boží služebník. V porovnání s touto odměnou ztratil světský zisk svou hodnotu.

14. Kdy „vstoupil“ Mojžíš do země Kanaán? Mat 17, 3.

Před patnácti sty lety hleděl Mojžíš s hory Nébo na zaslíbenou zemi. Nesměl do ní vejít pro svůj hřích u Meriba. Ale Ten, který může učinit mnohem více než prosíme či myslíme, (Ef 3, 20) vyslyšel nad očekávání modlitby svého služebníka.

K přemýšlení: Uvědomuješ si, že křivé obvinění Božích služebníků škodí dílu Božímu? Umíš snášet mlčením i závist svých nejbližších?

---

6. úkol — 8. listopadu 1969

Samuel, prorok a soudce

Základní verš: 1 Sam 16, 7.

VĚRNOST SAMUELOVY MATKY

1. Co učinila Anna, a jak si při tom počínala? 1 Sam 1, 11. 17. 20. 24.

Modlitba Anny byla vyslyšena; dostala milost, o kterou

tak vroucně prosila. Když se podívala na dítě, dala mu jméno Samuel — „vyprosila jsem ho na Hospodinu“. Když chlapec vyrostl, splnila svůj slib. Milovala svoje dítě celou oddaností mateřského srdce. Když pozorovala, jak se krásně rozvíjí, naslouchala jeho dětskému žvatlání, její láska rostla každým dnem. Byl jediným jejím synem, zvláštním darem nebe. Ona ho však dostala jako dar zasvěcený Bohu, a proto neodepřela Dárci to, co mu slíbila.

2. Co říkala Anna, když plnila svůj slib? v. 26—28.

3. Jak se matka starala o Samuele, pokud jako chlapec sloužil v chrámu? 1 Sam 2, 18. 19.

I když neměla dítě u sebe, její láskyplná péče o něj nepřestávala. Každý den se za něj modlila. Neprosila o světskou slávu svého syna, ale vroucně se modlila o to, aby byl velikým v očích Božích, aby Boha ctil a bližním byl ku požehnání.

POVOLÁNÍ SAMUELE K PROROCKÉMU ÚŘADU

4. Jak se vyvíjel Samuel ve svém mládí? v. 26. Srovnej Luk 2, 52.

Přestože byl Samuel mladý pro službu ve svatyni, už plnil povinnosti úměrné jeho schopnostem. Byly to úkoly zpočátku velmi jednoduché, ale nebyly vždy příjemné. Plnil je však s nejlepším chtěním a ochotným srdcem. Jeho náboženství proniklo do všech povinností jeho života. Pokládal se za Božího služebníka a svou práci za Boží dílo. Měl ušlechtilé snahy, protože ho vedla láska k Bohu a poctivý úmysl plnit Boží vůli. Tak se stal Samuel na zemi spolupracovníkem Pána nebes, a Bůh mu dal schopnosti, aby vykonal velké dílo pro Izraele.

Kdybychom naše děti poučovali tak, aby svoje každodenní povinnosti pokládaly za práci pro Pána a školu, v které se připravují pro život, za bohubou službu, oč lehčeji a radostněji by se jim pracovalo! Každá povinnost vykonávaná jako Pánu zpřijemňuje i to nejjednodušší zaměstnání a spojuje pozemského dělníka se svatými bytostmi, které konají Boží vůli v nebi.

5. Jak se přiznával Bůh k Samuelovi? Kdo ho také uznával za proroka? 1 Sam 3, 19—21.

Od té doby, kdy se Bůh poprvé zjevil Samuelovi, celý národ ho uznával za proroka. Tím, že Elímu spolehlivě oznámil Boží napomenutí, i když to bylo pro něj těžké, osvědčil se jako věrný Boží sluha.

6. Jakou práci konal Samuel po svém povolání k pro-rockému úřadu? Jak byla jeho práce odměněna? 1 Sam 7, 3—6.

Jako národ projevoval se Izrael stále ještě bez pravého náboženství. Sloužili modlám, a za trest zůstávali ve filistínském područí. V té době Samuel navštěvoval města a vesnice v celé zemi a snažil se obrátit srdce lidu k Bohu otců. Jeho úsilí přineslo dobré ovoce.

Pod vedením kmenových náčelníků se konalo v Masfa velké slavnostní shromáždění. Lid zde v hluboké pokorě vyznával své hříchy. Na důkaz svého rozhodnutí poslouchat dané rady, uznal Samuele soudcem národa.

LID SI ŽÁDÁ KRÁLE

7. Koho Samuel ustanovil místo sebe, když zestárnul? Co je řečeno o povaze těchto soudců? 1 Sam 8, 1—3.

Samuelovi synové nedbali na otcovy dobré rady. Ne-následovali jej v čistém, nesobeckém životě. Výstraha pro

Elšho dům nezapůsobila na Samuelovo srdce tak, jak by měla. Do jisté míry byl i Samuel vůči svým synům shovívavý, a následky toho se ukázaly v jejich povaze a životě.

**8. S jakou žádostí přišli k Samuelovi starší Izraele?
1 Sam 8, 4. 5.**

Nespravedlnost Samuelových synů byla příčinou mnoha nespokojeností. Pro lid se stala záminkou, aby si žádal změnu, po které už dávno toužil. O mnohých nepravostech, které se po nastoupení jeho synů mezi lidmi děly, Samuel se ani nedozvěděl. Kdyby byl věděl o nepravostech svých synů, byl by je okamžitě zbavil této služby. O to však lidu nešlo. Samuel viděl, že pravou pohnutkou jejich žádosti je pýcha a touha přizpůsobit se okolním pohanským národům.

**9. Jak posuzoval Samuel žádost lidu, aby měli krále?
v. 6.**

V žádosti vycítil starý prorok obžalobu své osoby a snahu odstranit jej. Neprozradil však svoje pocity. Nikomu nic nevyčítal, jen Boha prosil o radu.

10. Koho vlastně lid zavrhnul? v. 7.

Lid přijal mnohé nemravné zvyky svých pohanských sousedů. Tím otupoval svoje mravní cítění. Postupně ztrácel bázeň Boží a přestával si vážit té přednosti, že je vyvoleným národem. I dnes se mezi věřícím Božím lidem u mnohých ještě stále jeví touha přizpůsobovat se světským mravům a zvykům. Čím víc se odvracejí od Boha, tím víc se ženou za ziskem a světskou slávou. Mnozí křesťané se stále snaží napodobovat svět a jeho zvyky.

11. Co řekl Samuel shromážděnému Izraeli? 1 Sam 12, 1—5.

Svou řečí Samuel nechtěl jen ospravedlnit svoje skutky. Už dřív oznámil zásady, podle kterých se měl řídit král i lid, a teď to chtěl zdůraznit vlastním příkladem. Od dětství byl v úzkém spojení s Božím dílem, a po celý svůj dlouhý život měl před sebou jediný cíl: Boží čest a nejvyšší blaho Izraele.

SAMUELŮV VZTAH K SAULOVÍ

12. Jaké poselství měl prorok pro Saule, který se vracel z boje? 1 Sam 15, 10. 11.

Když se Saul s vítězným vojskem radostně vracel domů, proroka Samuele trápily velké starosti. Pán ho upozornil na nesprávné jednání krále: „Žel mi, že jsem Saule ustanovil za krále, nebo odvrátil se ode mne a slov mých nevyplnil.“ Proroka velmi zarmoutilo chování nevěrného krále. Celou noc plakal a prosil Boha, aby změnil svůj rozsudek.

13. Co oznámil Bůh Samuelovi a co mu přikázal? 1 Sam 16, 1.

14. V čem se lišilo Samuelovi hodnocení Eliába od hodnocení Božího? v. 6. 7.

Z omylu Samuele se můžeme poučit, jak je nerozvážené zakládat si na krásné tváři nebo pěkné postavě. Zde také vidíme, jaká je nedostatečná lidská moudrost, když není usměrněná shora, aby rozuměla lidskému srdci a pochopila Boží rady.

K přemýšlení: Jaký byl následek nerozumné shovívavosti Eliho a Samuele vůči vlastním dětem? Jaký byl následek neposlušnosti krále Saule?

Eliáš, člověk jako jiní lidé (Část I.)

Základní verš: Jak 5, 17.

ODSOUZENÉ MODLÁŘSTVÍ

1. Jak se rozšířilo modlářství v době proroka Eliáše?
1 Král 16, 29—33.

Každá doba má svého Achaba a Jezábel. Dnešní svět také odpadl od Boha jako za dnů Eliáše. Nemusíme sice vidět pohanské oltáře, a přece milióny lidí jdou za bohatstvím, slávou a rozkošemi tohoto světa, které vyhovují neobrácenému srdci. Velmi mnozí mají falešnou představu o Bohu a jeho vlastnostech.

2. Jaký trest měl přijít na Izraele pro jejich modlářství?
1 Král 17, 1.

BOŽÍ PÉČE O PROROKA

3. Jak pečoval Bůh o proroka v prvních měsících hladu?
V. 2—6.
4. Jak se dále postaral Pán o svého proroka? V. 7—9.

To nebyla žena izraelská. Neznala požehnání vyvoleného lidu izraelského, ale věřila v pravého Boha a věrně chodila ve světle, které ozařovalo její cestu. Když v zemi izraelské si Eliáš nebyl jist životem, poslal jej Bůh k této ženě, aby v jejím domě našel útočiště.

ODMĚNA POHOSTINNOSTI

5. V jakých podmínkách žila vdova se svým dítětem?
V. 10—12.

V tomto chudém domě už také doléhal hlad a docházela potrava. V den, kdy přišel Eliáš, byla zkoušena i víra vdovy v moc živého Boha. Ale právě ve své největší nouzi osvědčila svou víru tím, že splnila prosbu cizince, který žádal, aby se s ním rozdělila o poslední sousto.

6. Jak se zachovala žena k Eliášově prosbě a slibu?
V. 13—16.

Byla to veliká zkouška víry. Tato vdova byla vždy pohostinná. I nyní bez ohledu na bídu, kterou měla, učinila tak, jak řekl Eliáš. Krásná byla pohostinnost, kterou prokázala proroku, ale krásná byla i odměna, kterou pak obdržela.

7. Co říká Izaiáš o laskavém pohostinství? Iz 58, 6—11.

8. Kde se v Novém zákoně doporučují pohostinství a štědrost? Mat 10, 40—42.

Tato slova platí dodnes. Náš nebeský Otec ještě stále dává svým dítkám různé příležitosti, které jsou zastřeným požehnáním, a ti, kteří jich využívají, mívají velkou radost.

PROROKOVO POKÁRÁNÍ A VÝZVA

9. Kterými prostými a jasnými slovy pokáral Eliáš Achaba? 1 Král 18, 18.

Také dnes je mnoho lidí, kteří odstoupili od Boha.

Potřebují slyšet jasná slova napomenutí. Mnozí takzvaní křesťané neradi slyší jasná slova napomenutí. Ale mírná kázání nebývají účinná.

10. Z čeho byl obviněn i lid izraelský? 1 Král 18, 18b.

11. Jak výstižně zasáhl prorok všechny nerozhodné a kolísavé? V. 21.

PROROKOVA VĚRNOST

12. Vypravuj událost, v které Eliáš přesvědčil Izraele o Boží svrchovanosti! V. 22—24. 30—39.

13. V které další události Bůh potvrdil Eliášovu víru? V. 42—45.

Eliáš po celý den činil vytrvale vůli Boží. Když udělal vše, co bylo v jeho moci, věděl, že nebesa udělí opět zadržené požehnání.

14. Co praví Jakub o Eliášově víře? Jak 5, 17. 18.

Takovou víru potřebuje dnešní svět. Je to víra, která se chápe zaslíbení Božího slova a nepovoluje, dokud není vyslyšena. Taková víra nás úzce spojuje s nebesy a dává nám sílu. Vírou máme i my dnes získávat víc od Pána. „Můžeš-li tomu věřit? Všecko je možné věřícímu!“

K přemýšlení: Projevuješ pohostinnost jen tomu, kdo je ti sympatický? Patříš snad k těm, kteří nesnášejí jasná slova napomenutí?

Eliáš, člověk jako jiní lidé (Část II.)

Základní verš: Mal 4, 5. 6.

PROROKOVA SÍLA A SLABOST

1. Který Eliášův čin zjevuje jeho pokoru? 1 Král 18, 46.
2. Z čeho poznáváme, že Eliáš měl i své slabé stránky? 1 Král 19, 1—4.

V životě všech lidí přicházejí dny těžkých zklamání a malomyslnosti. Jsou to dny, v nichž se dá těžko věřit, že Bůh je stále ještě dobrodincem svých pozemských dětí. Přijdou i dny, kdy zármutek tísní duši tak, že si člověk přeje raději smrt než život. Kdybychom v takových chvílích mohli vnitřním zrakem postihnout záměr Boží prozřetelnosti, viděli bychom anděly, snažící se nás zachránit a postavit na základ pevnější než nebetyčné hory. Celý náš život by pronikla nová důvěra v Boží vedení.

BOŽÍ JEDNÁNÍ S ELIÁŠEM

3. Z čeho poznal Eliáš, že ho Pán Bůh neopustil ani v jeho malomyslnosti? V. 5—8.

Zapomněl snad Bůh na Eliáše v jeho soužení? Nikoli. Svého služebníka nemiloval méně, než když v odpověď na jeho prosbu seslal oheň z nebe.

4. Jak se projevil Hospodin Eliášovi? V. 11. 12.

Bůh se zjevil svému proroku v tichém a ztlumeném

hlasu. Chtěl Eliáše poučit, že k uskutečnění Božích zá-
měrů není vždy nutná vnější síla.

Ani srdce člověka nebývá získáno výmluvností, řečnic-
kým pathosem nebo rozumovými důvody. Je to však vliv
Ducha Božího, který působí tiše, ale tím jistěji mění
a rozvíjí povahu lidí.

5. Které Boží poselství dodalo Eliášovi novou naději?
V. 18.

Bůh má tisíce těch, kteří svá kolena nesklánějí před
Bálem, ale kteří touží, aby lépe porozuměli pravdám
o Kristu a jeho zákonu. Mnozí jsou přesvědčeni, že Pán
Ježíš brzy přijde, aby učinil konec hříchu a smrti.

Č Á S T E Č N Á R E F O R M A C E

6. Z čeho soudíme, že modloslužba Bálova neskončila
událostmi na Karmelu? 1 Král 22, 51—53.

7. Na koho se obrátil král Ochoziáš, když byl nemocen?
Co mu vzkázal Eliáš? 2 Král 1, 2. 3.

8. Jak přísně Pán potrestal bezbožného krále? V. 4. 17.

Stoupenci téměř všech druhů spiritismu si osobují moc
uzdravovat. I dnes je nemálo těch, kteří jdou k těmto
tzv. „záračným lékařům“, místo aby důvěřovali v moc
živého Boha a pomoc skutečných lékařů.

9. Které školy byly obnoveny za Eliáše? 2 Král 2, 3. 5.
Srovnej 2 Král 4, 1. 38; 6, 1.

Školy prorocké, které zřídil Samuel, zanikaly v době
modloslužby Izraele. Eliáš zřídil tyto školy znovu. Dbal
na to, aby se v nich mladým mužům dostalo náležitého
vzdělání. Měli dobře poznat Boží zákon a zvelebit jej.
Jsou známy tři z těchto škol: v Galgala, v Bethel a v Je-
richu.

ELIÁŠŮV NĀSTUPCE

10. Koho měl Eliáš z Božího příkazu ustanovit místo sebe? 1 Král 19, 15—16.

11. Co právě Elizeus dělal, když Eliáš „uvrhl na něj svůj plášť“? V. 19.

Elizeus byl povolán ve chvíli, kdy s čeledí svého otce obdělával pole. Konal práci, která mu byla nejbližší. Věrností v malých věcech se Elizeus připravoval pro důležitější úkol. Boží škola bývá různá. Obstojíme-li věrně v malých úkolech, svěří nám Pán větší odpovědnost.

12. Jak se Elizeus zachoval k Eliášovu jednání? V. 21.

Elizeus přijal pozvání k službě. Neohlížel se už na to, co opouštěl. Výzva položit všechno na oltář služby, přichází ke každému jednotlivci. Pán Bůh nevybízí všechny lidi tak, jako Elizea, ale od každého z nás žádá, abychom Boží zájmy dali na první místo ve svém životě. Ať neuplyne ani jeden den, v němž bychom něco nevykonali pro Pána!

13. Oč žádal Elizeus svého mistra při rozloučení? 2 Král 2, 9. 10. 15.

Elizeus nežádal světskou čest ani vysoké postavení mezi velikými tohoto světa. To, po čem toužil, byla hojná míra Ducha sv. Věděl, že jenom Duch sv., který vedl Eliáše, uschopní i jeho, aby splnil úkol, před kterým stál.

14. Při jaké příležitosti se Eliáš vrátil na tuto zemi? Mat 17, 3.

Eliáš představuje svaté, kteří budou žít na zemi v době druhého příchodu Kristova a kteří při zatroubení budou v okamžení proměněni. Eliášovi bylo dopráno stát s Moj-

žíšem po Kristově boku na sklonku Ježíšovy pozemské služby na hoře proměnění. Učedníci, kteří je viděli v této slávě, dovedli si učinit malou představu o budoucím království vykoupených.

K p ř e m ý š l e n í : Nezapomeň, že ve velké tísní je ti pomoc Boží nejbližší! Plniš věrně malé úkoly, aby ti Pán mohl svěřit úkoly větší?

---

9. úkol — 29. listopadu 1969

Prorok s dvojnásobným darem ducha (Část I.)

Základní verš: Mat 5, 13.

ELIZEUS A MUŽOVÉ Z JERICHA

1. Proč přišli mužové z Jericha k Elizeovi? 2 Král 2, 18. 19.

Nedaleko Jericha, uprostřed ovocných sadů, byla jedna z prorockých škol, v které po Eliášovi působil Elizeus. Toto krásné prostředí se však dostalo do velkých těžkostí. Prameny, které byly v minulosti čisté a zásobovaly město i s okolím pitnou vodou a zavlažovaly zemi, se nedaly používat, protože voda byla znečištěná.

2. Jak se Bůh postaral o obyvatele Jericha? v. 20. 22.

Z uzdravení jeriškých vod plynou mnohá duchovní

ponaučení. Nová nádoba, sůl a prameny mají i duchovní význam.

3. Co řekl Spasitel o soli? Mat, 13.

POTVRZENÍ ELIZEOVY PROROCKÉ SLUŽBY

4. Jak se chovali někteří mladí lidé vůči Elizeovi? v. 23. 24.

„Děti“ zde znamenají dorůstající mládež, která si dělala posměch z Eliášova nanebevzetí. „Jdi, plešatý“ znamenalo „vystup vzhůru!“ Zřejmě šlo o mládež plně odpovědnou za své činy.

5. Jaké odstrašující opatření učinil Bůh pro zachování důstojnosti prorockého úřadu? v. 24.

Kdyby Elizeus nedbal na posměch a snášel je i dál, byli by jej stále tupili a znemožňovali mu poslání vyučovat a zachraňovat národ v době mravního úpadku. Tento příklad velké přisnosti mu získal úctu na celý život.

Úctu je nutno projevovat i vůči jiným představitelům — kazatelům, učitelům a rodičům — kteří jsou povoláni poučovat na místě Božím. Jim proukázaná úcta oslavuje Boha.

ODMĚNĚNÁ POHOSTINNOST

6. Jakou pohostinnost proukázala Elizeovi jedna žena ze Sunem? 2 Král 4, 8—10.

7. Jak Bůh odměnil pohostinnost a laskavost této ženy?
v. 11—17.

Povšimněme si, že Gézi, který se později hanebně choval, byl v této chvíli tak důvtipný a citlivý, že navrhnul dar, který žena nejvíc potřebovala. Pán jej ženě milostivě dal.

8. Co podnikla, když ji později smrt vyrvala chlapce z náručí? v. 18—25.

9. Jak Bůh proměnil její zármutek v radost? v. 25—37.

Kristus, velký dárcce života, jí vrátil syna. Podobně budou odměněni i další jeho věrní, když při jeho druhém příchodu smrt ztratí své vítězství. Pak Kristus vrátí svým služebníkům dítky, které jim vzala smrt.

PŘÍKLADY BOŽÍ PĚČE O SVŮJ LID

10. Kdy Bůh použil Elizea jako zachránce svých dítek?
v. 38—41.

Elizeus jako předobraz Spasitele lidstva ve svém poslání spojoval vyučování s uzdravováním. Při jedné návštěvě školy v Galgala zneškodnil jedovatou kaši.

11. Kterým zázrakem zjevil Bůh svoji moc? v. 42—44.

Jaká to byla laskavost od Krista, když prostřednictvím svého posla vykonal div a nasýtil hladující! I když ne vždy tak nápadně a zjevně, přece velmi často zmírňoval Spasitel lidskou bídu. Kdybychom měli duchovní zrak, zřetelněji bychom poznali soucitné Boží zacházení s lidmi.

12. Který Ježíšův zázrak je podobný zásahu Elizea? Mat 14, 13—21; 15, 32—38.

Z toho plyne naučení pro Boží dítky v každé době.

Když Hospodin přikáže vykonat nějakou věc, pak ať se nad tím žádný nepozastavuje a neřádá rozumové zdůvodnění pro splnění Božího příkazu! To, co máme k dispozici, nemusí být pro splnění úkolu dostatečné, ale v Božích rukách to bude víc než dost.

K přemýšlení: Když se Bůh postaral o obyvatele Jericha, nepostará se i o tebe? Je sunamitská žena i pro tebe příkladem pohostinnosti a důvěry v Boží pomoc?

---

10. úkol — 6. prosince 1969

Prorok s dvojnásobným darem ducha (Část II.)

Základní verš: 2 Král 6, 16.

ELIZEUS A NÁMAN

1. Jaký lék nabídnul Elizeus malomacnému Námanovi a za jakých okolností? 2 Král 5, 1–15.

Chování této mladé dívky v pohanském domě mocně svědčí o důležitosti výchovy v rodině. Není vyššího poslání pro rodiče nad výchovu vlastních dětí. Svědomitou výchovou kladou dětem základy pro život a utvářejí tak povahu mladého pokolení. Budoucnost dětí je závislá na příkladech a naučeních rodičů.

2. Jak se zachoval Elizeus, když mu Náman nabízel dar za zázračné uzdravení? V. 16.

Prorok nechtěl vzít odměnu za požehnání, které přišlo

z Boží milosti. Kdosi to pěkně vyjádřil: „Nejde mi o tvé, nýbrž o tebe.“

3. Jakou vadu charakteru měl Gézí? V. 20—24.

4. Jaký trest stihnul Gézího? V. 25—27.

Elizeova káravá slova nepatří jen služebníkovi Gézimu, nýbrž i těm, kteří dnes v církvi Páně projevují téhož ducha, jakého měl Gézí. I dnes je Bůh blízko svému lidu. V mnohých zemích se dějí mocné divy milosti. Hříšníci se všude obrací ke Kristu, a nad jejich pokáním zní v nebesích vítězné chvalozpěvy k Boží slávě. Některých srdcí se však opět zmocňuje lakota a ziskuchtivost. Tito lidé slouží sobě. Prostředky, které mají být použity pro šíření evangelia, mnozí shromažďují a ukrývají. Bůh opět hledí z nebe na zem a ptá se: „Zdaliž je čas bráti stříbro aneb roucho?“

5. Co zdůraznil Ježíš, když mluvil o Námanově uzdravení? Luk 4, 27.

V každé zemi jsou dnes upřímní lidé, o kterých Pán ví. Zachovávají-li věrně to, co poznali a plní-li svou povinnost k Bohu i lidem, dostane se jim většího světla.

VÁLKA MEZI SÝRIÍ A IZRAELEM

6. Jakým způsobem mařil Elizeus plány syrského krále za války mezi Sýrií a Izraelem? 2 Král 6, 8—12.

7. Jaký pošetilý plán si vymyslel syrský král? V. 13. 14.

8. Jak reagoval Elizeův služebník na obklíčení syrským vojskem? V. 15.

9. Proč viděl Elizeus situaci docela jinak než jeho služebník? V. 16. 17; Ž. 91, 11; Žid 1, 14.

Mezi služebníkem Božím a nepřátelským vojskem byly ochranné zástupy andělů. Andělé nepřišli ničit, ale sloužit slabým a bezmocným dítkám Božím. V takové situaci, v které ditky Boží nemají východisko, je Hospodin sám jejich útočištěm.

HLAD V IZRAELI

10. Jakým způsobem odvedl Pán obléhající vojsko? 2 Král 6, 18—23.

11. Jaké byly poměry následkem nových výbojů syrské armády? V. 24. 25.

Málokdy byl Izrael v takových nesnázích, jako v době tohoto obležení.

12. Komu přičítal král vinu za tento neúspěch? V. 30—33.

13. Jak povzbuzoval prorok krále i lid v tomto neštěstí? Jak se splnila slova Elizeova? 2 Král 7, 1. 6. 7. 16.

Kdyby se byl král obrátil k Bohu, mohl svému lidu přinést nadějně poselství. Kdyby byl přijal Elizeova slova, mohl mít klid, a svému lidu dal příklad odvahy a důvěry. Člověk vždy utrpí ztrátu, když nechce uvěřit Božímu slovu. Víra v Boha je cestou moudrosti a života. Člověku přináší radost a pokoj již zde na světě a ukazuje cestu k věčné blaženosti v životě věčném.

14. Kterými slovy vyjádřil izraelský král svůj vztah k Elizeovi? 2 Král 13, 14.

Prorocký vliv Elizeův v Izraeli byl tak velký, že když ležel na smrtelném loži, přišel k němu i mladý modlár-

ský král Joas. Přestože měl jen málo úcty k Bohu, pokládal Elizea za otce a proroka v Izraeli a přiznal, že přítomnost proroka mezi nimi v době nesnáží měla větší cenu než zástup koňů a vozů.

K přemýšlení: Bezvýznamná izraelská dívka svědčila o svém Bohu i v otroctví. Pan se k ní priznal a své jméno oslavil. Co tato příhoda říká tobě? Vzpomeň na Gézihó! Kam zavádí člověka lakota?

---

11. úkol — 13. prosince 1969

Prorok Jonáš

Základní verš: Ez 33, 14. 16.

JONÁŠOVO POSLÁNÍ

1. Kterému velkému městu měl Jonáš zvěstovat Boží poselství? Jon 1, 1. 2.

Boží vybídnutí Jonášovi je naučením pro posly Boží i dnes. Mnohá města a národy potřebují poznat Boha a jeho úmysly tak, jako kdysi obyvatelé města Ninive. Boží poslové mají lidem ukazovat lepší svět, který upadl v zapomenutí.

2. Jak se zachoval Jonáš k Božimu poslání? V. 3.

Když prorok přemýšlel o těžkostech svého poslání, začal pochybovat o jeho účelnosti. Z lidského hlediska se

zdálo nemožné změnit lidi zvěstováním poselství v tomto pyšném městě.

N E S N Á Z E

3. Jakými těžkostmi vedl Pán svého služebníka? V. 4—16.

4. Co se naučil Jonáš z této nepříjemné zkušenosti? Jon 2, 9b.

Jonáš poznal, že o spasení rozhoduje jedině Hospodin. Za pokáním a uznáním zachraňující Boží milosti přišlo vysvobození.

V Ý S T R A H A V E L K Ě M U M Ě S T U

5. Co se praví o tomto městě? Jon 3, 3; 4, 11.

Ačkoli Ninive bylo bezbožným městem, přece nepropadlo cele zlu. Ten, který „patře s nebe, vidí všechny syny lidské“ (Ž 33, 13) „a všecko, což jest drahého, spatřuje oko jeho“ (Job 28, 10), ten viděl i v tomto bezbožném městě mnohé lidi, kteří by se odvrátili od zlých skutků a uctívali by Boha, kdyby jim byla dána možnost. Tak se jim Bůh ve své moudrosti zjevil skrze proroka, aby je přivedl ku pokání.

6. Jaké výstražné poselství zvěstoval Jonáš obyvatelům města Ninive? Jon 3, 4.

7. Jak byla tato výstraha přijata? V. 5—9.

Jonášovo poselství nebylo nadarmo. Volání, které zaznívalo ulicemi bezbožného města, šlo od úst k ústům, až se s ním seznámili všichni. Duch Boží zapůsobil na

všechna lidská srdce. Lidé se třásli pro své hříchy a činili pokání v hlubokém ponížení.

8. Co odpověděl Bůh na pokání Ninivetských? V. 10.

Bůh se slitoval nad městem a změnil o něm svůj soud. Pohané vyvýšili Boha Izraelského a zvelebili jeho zákon. Žel, že za několik let zapomnělo Ninive na Boha opět, zpyšnělo, a šlo vstříc neodvratné zkáze.

9. Uveď podobné příklady Božího slitování nad kajícími lidmi! 2 Moj 32, 10. 14; Soud 2, 18; 2 Sam 24, 16; Jer 26, 18. 19; 1 Moj 18, 32.

JONÁŠ ŮV SPOR S BOHEM

10. Jak se zachoval Jonáš k Božimu milosrdenství, které Bůh prokázal tomuto pohanskému městu? Jon 4, 1—3.

Když Jonáš poznal Boží úmysl zachovat bezbožné město, které činilo pokání, měl se první radovat z nekonečné Boží milosti. On však místo toho přemýšlel, za co jej budou lidé mít, když se neuskuteční jeho proroctví. Svou pověst si cenil víc než tisíce zachráněných duší.

11. Kterou otázkou promluvil Pán k Jonášovi? V. 4.

12. Kterým názorným poučením měl Jonáš dojít ke správnému závěru? V. 5—8.

13. Jakými pocity byl Jonáš ovládán ještě příštího dne? V. 9.

14. Které naučení posloužilo Jonášovi k pochopení jeho poslání? V. 10. 11.

Je stále hodně těch, kteří nedbají Božího volání. Mnoho lidí pohrdá odpouštějící láskou Spasitele. Ale přesto jsou

i v hřísném světě lidé, kteří se stanou Kristovými následovníky, když uslyší zvěst o Ježíši. Bude-li poselství Boží milosti zvěstováno správně, stane se Ježíš pro mnohého osobním spasitelem.

K přemýšlení: Pán Ježíš tě také vybízí, abys lidem ukázal na cestu spásy. Neutíkáš někdy od svého úkolu jako Jonáš? Nejde ti také někdy o tvou pověst víc, než o záchranu duší?

---

12. úkol — 20. prosince 1969

Prorok Daniel (Část I.)

Základní verš: Dan 6, 5.

B A B Y L Ó N Š T Í Z A J A T C I

1. Jaké zajatce měl Ašpenáz přivést z Izraele do Babylóna po dobytí Jeruzaléma? Dan 1, 1–4.
2. Jak se postaral král o jejich denní potřeby? v. 5–7.

Král nenutil hebrejské mládence, aby se vzdali své víry, ale doufal, že časem to udělají sami. Dal jim jména pohanských bohů, denně museli být svědky modlářských zvyků a svůdných obřadů modloslužby. Doufal, že se tak zřeknou náboženství svého národa a přijmou babylónskou modloslužbu.

PRVNÍ ZKOUŠKA

3. Proč nechtěli jíst královské pokrmy? v. 8.

Hned na začátku životní dráhy byl jejich charakter podroben zkoušce. Dostali příkaz, aby jedli pokrm a pili víno z králova stolu. Vládce jim takto chtěl projevit svou přízeň a péči o jejich blaho. Určitá část pokrmu byla obětovaná pohanským bohům. Tím byl pokrm z královského stolu poskvrněn modlářstvím. Kdo tyto pokrmy požíval, byl pokládán za ctitele babilónských bohů. Věrnost Bohu nedovolovala Danielovi a jeho druhům zúčastnit se takového zvyku. To by bylo znamenalo spojení s modlářstvím a zneuctění Božího zákona požitkářstvím. Také se neodvážili oslabovat svoji tělesnou, duševní a duchovní sílu.

4. Co získali svou zdrženlivostí a strídmostí? v. 15.

5. Jaký byl konečný výsledek jejich studia? v. 17–20.

Jejich výchova nebyla náhodná. Správným užíváním svých duševních schopností pod vedením Ducha svatého získali moudrost. Byli spojeni se zdrojem veškeré moudrosti a poznání Boha bylo základem jejich vzdělání. Věřili, prosili o moudrost a podle toho i žili. Moudrost chtěli získat proto, aby ji použili k uctívání Boha.

TĚŽKOSTI NA KRÁLOVSKÉM DVOŘE

6. Co se stalo na královském dvoře v druhém roce Nabuchodonozorovy vlády? Dan 2, 1–12.

7. V jakém nebezpečení se ocitnul Daniel a jeho druhové? v. 13—16.

Danielova žádost se lišila od žádostí Kaldejských. Mudrci chtěli, aby jim král řekl sen. Daniel žádal čas, a ujistil krále, že mu sen řekne i vyloží.

8. Jak si počínali v těžkostech, v kterých se najednou ocitli? v. 17. 18.

Společně hledali moudrost u zdroje světla a poznání. Pevně věřili, že je sem postavil Bůh, a že všechny povinnosti, které jim jsou svěřeny k vykonání, jsou od Boha.

9. Jak Bůh vyslyšel vroucí modlitby Daniele a jeho přátel? v. 19.

Š Ť A S T N Ě R O Z Ř E Š E N Í

10. Jak vysvětlil Daniel králův sen? v. 26—45.

11. Čím se stali Danielovi přátelé, když Daniel vyložil sen? v. 46—49.

Zdá se, jako by vznik národů, jejich rozmach a pád v dějinách lidstva závisel na vůli člověka; jako by jeho moc a ctižádost usměřňovala průběh událostí. Boží slovo však odhrnuje závoj, a my vidíme nade vším lidským to Boží řízení. Lidé jsou jen nástroje v rukou Všemohoucího, který tiše a trpělivě uskutečňuje plán podle své vůle.

DANIEL VE SLUŽBĚ MÉDŮ A PERŠANŮ

12. Jak se vedlo Danielovi po pádu babilónské říše za krále Daria? Dan 6, 1–3.
13. Při čem nemohli nepřátelé přistihnout Daniele, i když se o to velmi snažili? v. 4.

Danielovy státnické zkušenosti v babilónském a médsko-perském království ukazují, že ať je člověk v jakémkoli postavení, nemusí jednat úskočně a chytrácky, ale může být mužem, kterého na každém kroku vede Bůh. Daniel, první ministr největšího tehdejšího království, byl zároveň Božím prorokem, který přijímal nebeské světlo. Byl to člověk, který měl nedostatky jako my, ale Písmo nám jej představuje, jako by byl bez chyby. Přesto, že jeho činnost byla podrobena přísné kritice nepřátel, přece obstál. Je nám příkladem, čím se člověk může stát v jakémkoli postavení, jen když má obrácené a posvěcené srdce a když své pohnutky nechává řídit Bohem.

14. V čem viděli Danielovi nepřátelé jedinou možnost k útoku na jeho život? v. 5.

K přemýšlení: Daniel zůstal věrný zdravotním zásadám i v cizím prostředí. Jak by ses zachoval ty? Mohli by ti na tvém pracovišti dát takový posudek, jaký dali Danielovi?

Prorok Daniel (Část II.)

Základní verš: 1 Pet 4, 14.

NEPŘÁTELÉ PLÁNUJÍ DANIELŮV PÁD

1. Jakou léčku nastavili Danielovi jeho nepřátelé? Dan 6, 6. 7.
2. Jak si počíнал Daniel v této době? V. 10. 11.

Proč by se měl přestat modlit, když modlitbu nejvíce potřeboval? Raději by se vzdal svého života než naděje v pomoc Boží. Těm, kteří usilovali o jeho zničení, dal najevo, že jeho spojení s nebem není ani v nejmenším oslabeno.

ZMAŘENÉ ÚMYSLY NEPŘÁTEL

3. Jak dalece se podařil plán Danielových nepřátel? V. 12. 16a.
4. Kdo dokonce povzbudil proroka v hodině zkoušky? V. 16b; 19. 20.
5. Kterými slovy popsal Daniel svou zkušenost v jámě lvů? Jaký rozkaz vyšel od krále? V. 22. 23.

Nebesa jsou blízka těm, kteří trpí pro spravedlnost. Kristus se zastává svého lidu. Utrpení svatých je také

jeho utrpením. Kdo se dotýká Božích vyvolených, dotýká se Boha samého. Moc, která může vysvobodit z tělesné bídy a nouze, vysvobozuje také z hříchu. Proto může služebník Boží za všech okolností zůstat věrný a z milosti Boží zvítězit.

DANIEL DŮVĚŘUJE PROROCTVÍ

6. Kterého proroka studoval Daniel s velkou důkladností? Dan 9, 1. 2.

Daniel a jeho společníci často přemýšleli o těchto i o jiných proroctvích, která hovořila o Božím úmyslu s Izraelem. A nyní, když rychlý spád událostí ohlašoval, že mocná ruka Boží působí mezi národy, Daniel věnoval zvláštní pozornost zaslíbením, která byla dána Božímu lidu. Jeho víra v prorocké slovo mu umožnila, že učinil s Pánem pěknou zkušenost.

7. Kterou cestou se snažil Daniel lépe pochopit proroctví? V. 3.

DANIEL SE ZTOTOŽŇUJE S IZRAELEM

8. Jak se ztotožnil Daniel s hříchy svého lidu? V. 4—6.

V této modlitbě se cele počítal k těm, kteří odpadli od Boha a jejich hříchy vyznával jako své vlastní. Ačkoli Daniel byl dlouho v Boží službě a byl nazván „mužem milým“, přece se ukázal před Hospodinem jako hříšník tísněný velkou bídou svého lidu.

9. Čí zájmy stavěl na první místo? V. 17—19.

Vírou se Daniel přidržel přepevného prorockého slova

a prosil Pána o jeho rychlé splnění a zachování Boží slávy.

BŮH MILUJE SVÉ DÍTKY

10. Kdo přišel k Danielovi, aby mu zjevil Boží lásku k Izraeli? V. 21. 23; 10, 11.

Nebe se sklonilo, aby vyslyšelo vážnou prorokovu modlitbu. Než ukončil svou prosbu za odpuštění a oživení, opět se mu zjevil mocný anděl Gabriel.

Jak je povzbudivé vědět, že nebesa nejsou daleko od země! Kdykoli potřebujeme pomoc a prosíme o ni, Pán okamžitě posílá svého anděla, aby nám pomohl.

11. Jak se díval Pán nejen na „velmi milého“ Daniele, ale na všechny Izrael? 5 Moj 7, 8. 13; 1 Král 10, 9.

12. Kterými slovy vyjadřuje Pán svou lásku k Izraeli i na jiných místech Písma? Oz 2, 14; Iz 66, 12; 1 Jan 3, 2.

Hospodin nás k sobě přitahuje nesčíslnými důkazy lásky na nebi i na zemi. Z Otcova srdce prýští proudy božského milosrdenství, které se zjevují v Kristu a jsou lidem ku požehnání. Ježíš, ten soucitný a laskavý Spasitel, byl Bůh „zjevený v těle“.

13. Jaké ujištění dal Pán Danielovi? Dan 12, 1–3. 13.

Přesné plnění nebeských požadavků přináší požehnání hmotné i duchovní. Neochvějný ve své oddanosti Bohu, nesmlouvavý k sobě, získal si Daniel šlechtnou důstojností i neporušeností už za svého mládí milost a lásku pohanského krále, jemuž byl podřízen. Takovými vlastnostmi se vyznačuje i jeho další život.

14. Co je zaslíbeno lidu Božimu na konci této knihy?
V. 4. 9—12.

Danielova proroctví si vyžadují zvláštní pozornosti. S touto knihou by měla být spojena naučení poslední knihy Nového zákona. Satan svedl mnohé, aby uvěřili, že prorocké zvěsti Danielovy knihy a knize Zjevení nelze rozumět. Zaslíbení však jasně praví, že zpytování těchto proroctví provází zvláštní požehnání. Dan 12, 10.

K přemýšlení: Ani takový muž, jako Daniel, nebyl ušetřen zkoušek a těžkostí. Důvěřoval však Bohu. Umíš se spolehnout na Boží pomoc tak, jako Daniel?
